

Genomlysning Dans & Teater 2001

Bilaga 1

BESKRIVNING AV DE FRIA GRUPPERNA

Innehållsförteckning:

FRIA TEATERGRUPPER MED VERKSAMHETS BIDRAG	4
Vilka har verksamhetsbidrag	4
Beskrivning av teatergrupper med verksamhetsbidrag	4
FRIA TEATERGRUPPER MED PROJEKT BIDRAG	7
Inledning.....	7
Inriktning på nyskriven eller mindre känd dramatik för ungdom och vuxna.....	7
Inriktning på musikteater.....	8
Varierande konstnärlig inriktning – kontinuerligt verksamma.....	9
Grupper av mer tillfällig karaktär – äkta projektgrupper.....	11
Grupper som främst spelar teater för barn och ungdom.....	11
Grupper som spelar teater för små barn, ofta som uppsökande teater	12
De fria teatergruppernas organisationer.....	13
FRIA DANSGRUPPER MED VERKSAMHETS BIDRAG	14
Vilka har verksamhetsbidrag	14
Beskrivning av fria dansgrupper med verksamhetsbidrag.....	14
FRIA DANSGRUPPER MED PROJEKT BIDRAG	15
Beskrivning av fria dansgrupper med projektbidrag.....	15
Andra danskonstellationer under de senaste åren	16
Nätverk för dansare.....	17
GRUPPER OCH KONSTELLATIONER:	
A Capellateatern	10
Adas musikaliska teater	12
AktÖr.....	9
Apelmo Musik & Teater.....	12
Art of Spectra	15
Atelierteatern.....	4
Big Wind.....	13
Buratino	12
Cinnober.....	7
Dance Across Borders.....	17
Dans i Väst	17
Dansarnas dagliga träning	17
Dockteatern Sesam	5
E=mc ²	14
Embla Dans & Teater.....	16
Ensemble Sefyr.....	11

Eva Ingemarsson dansproduktion.....	14
FAVAB.....	16
GoGoPez Teatern.....	9
Gungfly.....	16
Gunilla Witt Dans och Poesi.....	15
Kulturvärnet.....	12
Lennartsforsgruppen.....	9
Lilla Teatern.....	5
Masthuggsteatern, före detta En Annan Teater.....	5
meloDramaten	8
Minna Krook.....	16
Musikteaterverket.....	8
Nya Utomjordiska.....	8
Ove Haugens kabaréorkester.....	11
Parkerad Rörelse	15
Phantasia teater	9
Produktionsgruppen Familjen.....	11
Rödläppssång.....	16
SOMA Danspoesi.....	16
Tamauer	7
Teater Balagan.....	10
Teater Basolut	11
Teater Bhopa.....	6
Teater Jaguar.....	11
Teater Kolibri	5
Teater Kurage	10
Teater Pugilist	10
Teater Triptyk.....	11
Teater Trixter.....	6
Teater Under.....	12
Teater Uno	4
Teatercentrum, TC, de fria teatergruppernas organisation.....	13
Teaterföreningen Skumpa.....	11
Teatergruppen Levande scen	11
Teaterängeln.....	10
Tomas Fredriksson och Jonas Lönnroth.....	11
Tomas K Teater	12
Underhållningsdivisionen.....	11
Unga Studion	7
Äckligt Kulturella Personers Sällskap	16

FRIA TEATERGRUPPER MED VERKSAMHETS BIDRAG

Vilka har verksamhetsbidrag

De grupper som för närvarande uppbär verksamhetsbidrag är väletablerade i stadens fria konstliv. De flesta har varit verksamma i många år, vilket framgår av denna uppställning:

<u>Teater</u>	<u>bildad</u>
Atelierteatern, start 1951 som privatteater	1973 som fri grupp
Teater Uno	1977
Lilla Teatern	1980
Dockteatern Sesam	1987
Teater Kolibri	1988
Teater Trixter	1990
Masthuggsteatern (fd En Annan Teater)	1992
Teater Bhopa	1995

Beskrivning av teatergrupper med verksamhetsbidrag

Atelierteatern

Atelierteatern, äldst bland de fria grupperna, har sin huvudsakliga inriktning på barn och ungdomsteater. Numera spelar man främst egenproducerat material, dvs pjäser som skrivs och regisseras inom gruppen t ex "Herre på tippen" 1999. Repertoarvalet präglas av dagens aktuella samhällsfrågor som t ex mobbing och utstötthet. Moraliska och etiska frågeställningar utgör alltid grund i teaterns föreställningar. Denna typ av produktioner benämns av Atelierteatern som "ämnesteater" och ges till stor del som turnéföreställningar ute på skolor i Göteborg med omnejd. Gruppen har tre à fyra fasta medlemmar. Teatern flyttade under 2000 från centrum och Erik Dahlbergsgatan till Gamlestaden och en nyinredd teaterlokal.

Teater Uno

Teater Uno startades som uppsökande teater. Sedan 1990 har man fast lokal i det före detta Posthuset vid Drottningtorget. Gruppen har huvudsakligen satsat på att spela teater för högstadie- och gymnasieelever men även för vuxna. Teater Uno tar i sin verksamhet upp teman som främlingsfientlighet, människovärde, individens ansvar för sina handlingar, förhållandet till omvärlden, demokratifrågor. Utöver föreställningsverksamhet arrangerar man temadagar kring aktuella samhällsfrågor som rasism, existensiella frågor och inbördes relationer. Detta sker ofta i samverkan med olika samhälleliga organisationer. Under ett antal år har teaterns tematiska inriktning manifesterats i egna bearbetningar av textmaterial författade av Camus, Dostojevskij och Kafka. Gruppen har åtta medlemmar.

Lilla Teatern

Lilla Teatern har i sin tjugoåriga verksamhet främst spelat barn- och ungdomsteater med tonvikt på yngre barn. I sina produktioner strävar man efter att lyfta fram barnets och den unga människans utsatthet i ett samhällsperspektiv. Teatern arbetar med såväl egna dramatiseringar, ibland utifrån litterära texter, som med andra dramatiska verk. Man gör då och då en föreställning för vuxna. ”After Shopping” är en verksamhet riktad till vuxenpubliken som äger rum på lördagseftermiddagar med föreläsningar eller föreställningsarrangemang. Lilla teatern upplåter ofta sin scen till andra grupper för gästspel med vuxenteater. Gruppen har tre fasta medlemmar varav en är konstnärlig ledare. Skådespelare och annan personal produktionsanställs till varje föreställningsprojekt. Lilla Teaterns scenlokal är f d biografen Biorama på Södra Allégatan.

Teater Kolibri

Teater Kolibri har sedan 1988 varit verksam som fri grupp i Göteborg och har i fem år haft egen scen vid Järntorget. Teater Kolibris uppsättningar har ofta riktats till en yngre publik. Teatern har i sina produktioner etablerat en blandning av melodram, sagoberättande, musik, dans, akrobatik och trolleri. En aspekt på detta, som betonas av teatern, är att man rönt uppskattning från en invandrapublik som inte fullt ut behärskar det svenska språket. För vuxenpubliken har Teater Kolibri framgångsrikt i flera år arrangerat ”Hip som Happy Show”. Det är kvällar där Kolibri står för värdskap, musik och spontana infall medan poeter, estradörer, artister och musiker inbjuds att uppträda. Gruppen har hösten 2001 beslutat att tills vidare låta den kollektiva verksamheten vara vilande. Man lämnar också teaterlokalen vid Järntorget. De enskilda medlemmarna fortsätter dock med teaterarbete i andra former.

Dockteatern Sesam

Dockteatern Sesam startade 1987 Västsveriges första fasta scen för dockteater. Sesams kostnärliga ledare kommer ursprungligen från Iran där de utbildats i skugg- och dockteater. Deras produktioner ges ibland i två versioner, på persiska och på svenska. Gruppen har målmedvetet arbetat för att höja sin teaterforms status till en värdig konstform i Sverige. Föreställningarna riktas i huvudsak till yngre barn. Teater Sesam har ett stort intresse för att använda nya uttrycksformer för dockteatern och tillämpa dem i iscensättningar av mycket kända verk som till exempel ”Ett drömspel” av Strindberg och Mozarts ”Trollflöjten”. Gruppen har tre fasta medlemmar. Teaterns scenlokal ligger på Chapmans Torg.

Masthuggsteatern, före detta En Annan Teater

En Annan Teater uppstod delvis som en utbrytning av Larssons Teater och utbildningar inom Larssons Teaterakademi. Teatern, som från och med november 2000 bytt namn till Masthuggsteatern, representerar den fysiska teatern och strävan efter att förena den med ett utåtriktat berättande. Musik och psykologiskt realistisk gestaltning är viktiga delar i teaterns arbete. Det är viktigare för teatern att ställa

frågor om existensen än att ge svaren. Man vill förmedla att det är viktigt att själv tänka och ta ansvar för sitt liv och sina handlingar. Utifrån denna inriktning har En Annan Teater genomfört ett projekt med tre föreställningar på temat *den fria viljan* "Oidipus" (Sofokles), "Ett drömspel" (Strindberg) och "Rannsakingen" (Weiss). Teatern producerar och spelar barnteater parallellt med vuxenproduktionerna. "Vinden viskar" i egen dramatisering och pjäsen "Momo" av Mikael Ende är exempel på barn- och familjeföreställningar som haft stor publiktillströmning och konstnärlig framgång. Teatern har fem fasta skådespelare och en konstnärlig ledare. Gruppens teaterlokal ligger på Masthuggsterrassen.

Teater Trixter

Teater Trixter är en teatergrupp som formerats utifrån andra utgångspunkter än att spela barn- och ungdomsteater. Framförallt har man haft inriktningen att spela nyskriven dramatik med uruppförande på teatern. Dramatikern Petra Revenue är en drivande kraft för teaterns tillblivelse och för dess inriktning genom de dramatiska verk hon skrivit och som iscensatts på Teater Trixter, bland andra trilogin "Älskad – saknad", "Kärlekskrank" och "Sorg". Gruppen har också spelat "Private Shows", en slags båsmonologer för en person åt gången, som inleddes 1997 och som spelats sedan dess i ett stort antal föreställningar. Teatern har också satt upp flera pjäser av Sam Shepard. Utöver teaterproduktionen bedriver teatern öppen verksamhet i sina lokaler med utställningar, workshops, seminarier och samarbete med gymnasieskolor. Man har inte specifikt lagt sig vinn om att nå unga människor, men har ändå väckt gehör hos den unga publiken. Teater Trixter har nyligen flyttat från en scenlokal på Odinsgatan till en nyinredd lokal nära Masthuggstorget.

Teater Bhopa

Teater Bhopa bildades 1995 genom en utveckling/utbrytning ur Teater Bastard. Teaterns målsättning är att publiken skall få en teatral och överraskande totalupplevelse. Alla berättarkomponenter är lika viktiga, därför satsar man mycket på scenografi och musik. Teatern vill i sina uttryck förmedla att alla handlingar är politiska och kan få allvarliga konsekvenser om man inte tar personligt ansvar för sina egna ageranden. Bhopa har sedan starten nästan uteslutande spelat på den egna scenen på Parkgatan vid Allén. Flera uppsättningar har varit av det större formatet med utvecklad gruppteater i form av många roller, orkester och fler aktörer än vad som är vanligt inom frigruppsteatern. I föreställningen "Horisonten är här" medverkade 12 skådespelare och fyra musiker. Uppsättningen var resultatet av ett forskningsprojekt under arbetsnamnet "Kuba-projektet". Syftet var att belysa och ställa de politiska ideologierna kapitalism och socialism mot varandra. Teatern ville med detta ge publiken en möjlighet att se tillbaka på 1900-talet och få insikter att ta med sig in i 2000-talet. Föreställningen blev en stor framgång och spelades längre än planerat. Teater Bhopa hade fram till årsskiftet 2000 en konstnärlig ledare och en dramaturg, vilka båda nu övergått till institutionsteatrar. Gruppen har 16 medlemmar.

FRIA TEATERGRUPPER MED PROJEKTBI DRAG

Inledning

Det 25-tal fria teatergrupper som 1999–2001 erhållit projektbidrag från Kulturnämnden har varierande inriktningar vad gäller konstnärliga gärning och publik. Några är enbart inriktade på att producera och spela teater för barn och ungdom. Andra sätter fokus på att nå mogen publik och unga vuxna. Flera gör ibland teaterföreställningar som enbart vänder sig till den yngsta publiken och ibland sådana som riktas till de vuxna. Ett försök att urskilja ett antal huvudkategorier bland grupperna kan se ut så här:

Inriktning på nyskriven eller mindre känd dramatik för ungdom och vuxna

Cinnober

Produktionsgruppen Cinnober bildades 1996. Konstnärlig ledare är Svante Aulis Löwenborg. Teaterns syfte är att framföra och sprida kunskap om modern ospelad dramatik av svenska och utländska dramatiker. Några exempel är Jon Fosses ”Gitarmannen”, Werner Schaub’s ”Presidentskorna” och Athol Fugards ”Hemma hos Grisarna”. Produktionerna har iscensatts på olika fria teaterscener i Göteborg. Gruppen har ingen fast ensemble och väljer istället att anställa skådespelare och annan produktionspersonal till varje uppsättning.

Tamauer

Teater Tamauer, bildad av Anders och Johan Friberg, har under 1990-talet iscensatt egna konstnärligt särpräglade bearbetningar av flera av nittonhundralets stora dramatiska verk som till exempel ”Duineser elegien” av Rilke, ”Kärlek” av Kaj Munk och ”Natten före skogarna” av Bernhard-Marie Koltés. De två konstnärliga ledarna skriver också dramatik som i egen regi och produktion har satts upp på olika fria scener i Göteborg. Gruppen produktionsanställer skådespelare och annan personal. Teater Tamauer har sju somrar i rad med egna dramatiseringar spelat sommar-teater i Slottskogen, åren 1998 till 2000 med en trilogi omfattande ”Att vara eller vara förutan”, ”Gästabudet” och Aftonrodnad”.

Unga Studion

Produktionsgruppen Unga Studion som bildades 1994 har sedan starten konsekvent arbetat med att iscensätta nyskriven dramatik och bidrar därmed till att en ny dramatikergeneration håller på att växa fram. Under det senaste året har man också sökt förnya och aktualisera dramatikens antika teaterarv med uppsättningarna ”Andromake” och ”Antigone”.

Unga Studios konstnärlige ledare är Peter Zell. Produktionsgruppen har en fast kärna av tre personer. I övrigt engageras skådespelare och annan produktionspersonal till varje föreställningsprojekt. Unga Studion hade åren 1997 till 2001 egen scenlokal i fd Lyckholms bryggerier vid Mölndalsvägen. Gruppen har under 2001 överlåtit lokalen till den fria gruppen Aktör.

(Cinnober, Teater Tamauer och Unga Studion har i regel erhållit projektbidrag från Statens kulturråd i ungefär samma omfattning som projektbidragen från Göteborgs kulturnämnd.)

Inriktning på musikteater

Nya Utomjordiska

Nya Utomjordiska består av en fast konstnärlig kärna som till varje produktion engagerar sångare och musiker och annan produktionspersonal. Personellt kan gruppen betecknas som uppföljare av tidigare Utomjordiska Barockbolaget. Mikael Paulsson är gruppens musikaliske ledare och Ingalill Rask Nyström dess regissör. Nya Utomjordiska har valt att ägna sig åt den franska barockoperatraditionen, vilket är en ovanlig inriktning bland nutida fria musikteatergrupper. Gruppens drivkraft är att utveckla och fördjupa denna genre. Man söker så långt som möjligt att ge en illusion av tidstrogenhet i uppsättningarna, samtidigt som nutida moderna sceniska medel utnyttjas. En strävan är att barockoperans orkester ska spela på sådana instrument som användes under barocken. Nya Utomjordiska har med framgång iscensatt barockoperorna ”Den trettonde natten” (1998), ”Destination Venedig” (1999), ”Acis och Galatea” (2000). Gruppen har ingen egen scenlokal utan framträder på olika fria scener i Göteborg, framförallt Pustervik, som är något av gruppens hemmascen.

Musikteaterverket

Musikteaterverket, med Ola Beskow som konstnärlig ledare, har under 90-talet arbetat med iscensättningar av moderna operaverk och bidragit till förnyelse av operagenren. Produktionerna har engagerat sångare och musiker av hög klass. Gruppens senaste produktioner är ”Kejsar Jones” komponerad av Sven-David Sandström för slagverksensemble, solister, kör och dansare och ”Dagbok från en som försvann” av den tjeckiske tonsättare Leos Janáček. Musikteaterverket har utvecklat kontakter med frigruppsoperan i Oslo, vilket resulterat i både konstnärligt samarbete och gästspel. Gruppen har skapat internationella kontakter för turnéverksamhet i bland annat London och Indianapolis, USA.

meloDramaten

meloDramaten, en konstellation med Johann Nordqvist som konstnärlig ledare och Torben Kuhlin som dramaturg, producerade och iscensatte våren 2000 verket ”Kvinnofängelset”, en scenisk version och en musikdramatisk utveckling av en

australisk TV-serie omfattande ca 800 avsnitt. Föreställningen är ett verk som är gränsöverskridande mellan olika uttryck inom scenkonsten och som även använder filmade inslag. Bärande musikelement i föreställningen var kompositioner av Olivier Messiaen och Allan Pettersson. 1999 iscensatte Johan Nordqvist och Teater Total barockfantasin ”Pergolesis tårar”.

Varierande konstnärlig inriktning – kontinuerligt verksamma

Phantasia teater

Phantasia teater, bildad 1985, har två huvudinriktningar, teater och ungdomsverksamhet. Teatern är den dominerande och man genomför som regel en större produktion om året som framför allt riktas till en ung publik. Som dramatiskt riktmärke har Phantasia valt att göra egna bearbetningar och iscensättningar av moderna teaterklassiker; 1900-talets dramatik. Det historiska värdet, det teatrala omfånget och texternas bärkraft är grundpelare för detta val. Några exempel är ”Maratondansen”, ”Spindelkvinnans kyss” och ”Woyzeck”. Christer Rosenlind är konstnärlig ledare och grundare av Phantasia.

AktÖr

Teatergruppen AktÖr bildades 1997. Gruppen har en fast kärna medlemmar. Gruppens iscensättningar, som i regel bygger på litterära texter, karaktäriseras av utforskande av den indiska teatertraditionen kathakali, ofta med inslag av specifika tekniker som martial arts, flamencodans och mim. Gruppens första egentliga produktion 1998, ”Det finns inte ord” har följts av ”Wellp!”, ”Homo Humanis” med flera. Parallellt med det konstnärliga arbetet bedriver AktÖr också teaterpedagogisk verksamhet, t ex en fredagsträning som i första hand vänder sig till medlemmar i de fria teatergrupperna. Under år 2001 har gruppen övertagit Unga Studios teaterlokal i f d Lyckholms bryggerier vid Skårs Led.

GoGoPez Teatern

GoGoPez Teatern, startades 1993 i Stockholm är sedan 1998 verksamma i Göteborg. Gruppen representerar en form av fysisk teater som ligger nära dansteatern. Det rörelsemässiga uttrycket är överordnat dialog och psykologisk realism. En egen metodik har arbetats fram som bygger på improvisationer utifrån fysiska teman, vilka sedan sätts samman med text, musik, scenografi och andra komponenter till en föreställningsstruktur. Gruppen har producerat ett antal teater- och performanceföreställningar, bland annat i samarbete med Riksteatern och Cirkus Cirkör. I Göteborg har GoGoPez Teatern genomfört produktionerna ”Vilka dom?” och ”Sorg”.

Lennartsforsgruppen

Lennartsforsgruppen, består av en fast grupp medlemmar med ett kollektivt arbetssätt som strävar efter att göra folklig teater som tar ställning och engagerar. Sedan starten

1997 är Hans Hellberg knuten till gruppen som dess konstnärlige mentor. Han har av många betraktats som friteaterns ”grand old man” i Sverige. Gruppen har under hans ledning iscensatt och spelat ”Fem ljus för talejten” som sommarteatrar i Gatenhielmska reservatet 1998 och 1999. Därefter har gruppen satt upp ”Vi har alla samma historia” av Dario Fo och Franca Rame samt ”Sex beska noveller” i egen dramatisering av texter av den polske författaren Slawomir Mrozek.

Teater Pugilist

Teater Pugilist, verksam sedan 1993, har sedan starten arbetat med att belysa sociala och moraliska frågor. Martin Theorin som startat och driver teatern ser inte bara en konstnärlig uppgift utan vill också arbeta opinionsbildande. Gruppen producerar nyskrivet material av Martin Theorin med inriktning på nutids- och samhällsorienterad dramatik som främst riktas till den unga generationen med en direkt och ibland provokativ spelstil. Pjäsen ”Våld” som spelades 1998 tog bland annat upp frågeställningar kring rasism och främlingskap. I ”Det finns ingen moral längre, sa Björn Afzelius och dog” fördjupas dessa teman.

Teaterängeln

Teaterängeln har varit verksam sedan mitten av 90-talet med uppsättningar som ”Moderskärlek” av Strindberg, ”Don Cristobals bröllopsbesvär” av Lorca, ”ett dårhus i Goa” av Sherman och ett antal sk Menyteatrar, till formen komiska spontanföreställningar med aktivt deltagande av publiken. Gruppens senaste uppsättningar – ”Filomela – en berättelse om våldtäkt” och ”Vad flickor får – en berättelse om Jeanne D’Arc” står för inriktningen att i dramatisk form berätta om kvinnor.

Teater Kurage

Teater Kurage, bildad 1998, har ambitionen att gestalta och skapa kvinnoporträtt på scenen. Man anser att det är ont om mer framstående kvinnoroller inom gestaltningen på svenska scener. Gruppen har sedan starten iscensatt två produktioner. Båda är baserade på dramatik av författaren AnnCharlotte Alverfors som skrivit pjäserna ”Blåklintselden” och ”Lyckodjuret” direkt för Teater Kurage.

A Capellateatern

A Capellateatern ger ofta föreställningar där publiken kan delta med synpunkter som styr handlingsförloppet. Främlingsfientlighet och företrädesvis antisemitism är teman som är återkommande i teaterns produktioner vars konstnärlige ledare är John-Lennart Nelhans.

Teater Balagan

Teater Balagan har skapat sig en grund som internationell teater och har sedan tre år egen scenlokal i Hjällbo, en stadsdel vars invånare till mer än 90 procent har invandrarbakgrund. Konstnärlig ledare och regissör är Jorge Salgado. Huvudsaklig inriktning är teater för barn och ungdom som är bosatta i det invandratäta Angered.

Teater Balagan vill i teaterverksamheten ge uttryck för det mångkulturella samhället och samtidigt vara en förmedlande länk mellan människor med rötter i olika kulturer. Man arbetar medvetet med att förmedla bilder och känslöstämningar utan att åskådarna alltid ska behöva förstå talad svenska. Verksamheten omfattar också produktioner för den vuxna publiken. Ett exempel är uppsättningen av ”Den respektfulla skökan” av Sartre i ett gästspel på Pusterviksteatern 2001.

Grupper av mer tillfällig karaktär – äkta projektgrupper:

En äkta projektgrupp kan karaktäriseras som en konstellation sceniskt verksamma personer som gått samman för att förverkliga ett gemensamt projekt. När projektet är genomfört skiljs man åt och går vidare med andra uppgifter. Det är dock ganska vanligt att några i projektgruppen fortsätter samarbetet i nya projekt. Några exempel:

- Ove Haugens kabaréorkester med ”Konsten att umgås med flickor”.
- Teaterföreningen Skumpa med sommartheaterprojektet ”Ett värdigt firande”.
- Teater Triptyk med ”Berättelsen om ön”.
- Underhållningsdivisionen med ”Före detta”.
- Produktionsgruppen Familjen med ”Borrad gris”.
- Teater Basolut med ”Aimée och Jaguar”.
- Teatergruppen Levande scen har under några sensomrar återkommit med olika produktioner under konstnärligt ledarskap av regissören Teresa Andersson, senast 1999 med ”Amigos tårar” som gavs på Röda Sten.
- Ensemble Sefyr (bildad 1999), med Marie Lundberg som konstnärlig ledare, har hittills iscensatt två produktioner: ”Nora Schahrazades drömda liv” av Mia Törnqvist” som spelats för barn, och ungdomsteaterprojektet ”Främlingar i lust och nöd” som består av enaktarna ”Tunnelbanan” av Amiri Baraka (fd LeRoi Jones) och ”Den respektfulla skökan” av Jean-Paul Sartre.
- Tomas Fredriksson och Jonas Lönnroth är två scenkonstnärer som tillsammans satt upp performanceföreställningarna ”Lekteori” och ”Wunderland”.

Grupper som främst spelar teater för barn och ungdom

Teater Jaguar

Teater Jaguar bildades 1987. Den huvudsakliga inriktningen är att skriva och producera nutidsrelaterad dramatik för barn och ungdom. Gruppens medlemmar arbetar själva fram en ramberättelse som bygger på egna erfarenheter och diskussioner med skolungdomar. De senaste åren har Teater Jaguar arbetat med trilogin ”Attityd” som omfattar pjäserna ”Bombastic – en passning till en vän ” som handlar om mobbing och skuld, ”Ärligt talat!” som har kärlek och relationer som tema och den tredje pjäsen ”Vill inte se ...” som behandlar ämnet relationer. Gruppen har sedan 1995 en teaterlokal på Storgatan. Parallellt med föreställningar på den egna scenen

har man en omfattande turnéverksamhet till skolor i Göteborg och närliggande regioner.

Buratino

Buratinoteatern är en av Göteborgs äldsta dockteatergrupper som fram till 1998 var en turnerande teater. Därefter har teatern skaffat en egen scenlokal och genomför numera både föreställningar på den egna scenen och på turné. Man spelar huvudsakligen egna dramatiseringar av sagor som ”Lille Prinsen”, ”Pinnocchio”, ”Snöflickan”. Gruppen använder sig av ganska stora dockor, ca en halvmeter höga. Sedan ca 12 år har Buratinoteatern spelat för barn över hela Göteborg och genomfört omfattande turnéer i hela landet.

Grupper som spelar teater för små barn, ofta som uppsökande teater

Kulturvärnet

Kulturvärnet har under drygt 10 år spelat ett stort antal föreställningar för små barn runt om i Göteborg. ”Grodan och främlingen” och ”Vilket oljud” är exempel på uppskattade pjäser. Gruppen har också gjort ett antal Salong Batong kabaréer för vuxna.

Apelmo Musik & Teater

Apelmo Musik & Teater har tidigare funnits under paraplyorganisationen Kulturvärnet men fungerar sedan 1998 som självständig organisation. Inriktningen är musikteater för barn från fyra år och uppåt. Exempel på föreställningar är ”Festen i Hulabo”, ”Sagan om trollflöjten”, ”Dido och Aeneas” och ”Lång – kort, tjock – smock”.

Tomas K Teater

Tomas K Teater har varit verksam i tio år med teater för barn i förskoleåldern. Repertoaren har främst bestått i dramatiseringar av populära barnböcker som ”Nasse hittar en stol”, ”Stackars Pettson” och ”Mamma Mu dansar”. De flesta föreställningarna spelas på förskolor och bibliotek i Göteborg.

Teater Under

Teater Under som från början hette ”Teater under en korkek” skapar gärna fysiska och musikaliska föreställningar där clownen finns med; om inte alltid i centrum. Några pjäser för de små är ”Clownfestivalen”, ”Ben & Hurs föreställningsvärld” ”Det bara vá!” Gruppen har gjort en vuxenföreställning, ”Zoo Story” av Edvard Albee.

Adas musikaliska teater

Adas musikaliska teater, bildad 1993, har i sina föreställningar fokuserat på mötet mellan de medverkande och publiken. Gruppen strävar efter integration mellan olika uttrycksformer som musik, lyrik och dramatik. Föreställningarna ”Sagan om den

starkare” och ”I Begynnelsen var” är exempel på föreställningar under 90-talet. Barn- och familjeföreställningen ”Nasaret-Jesus” (2001) är gruppens senaste produktion.

Big Wind

Big Wind är ett göteborgskt artistkooperativ inom musik, dans och teater med olika produktioner för barn och ibland vuxna. Exempel på barnföreställningar är ”Den tjocka pannkakan”, ”Katten hade tår” och ”Landet under vattnet”. Gruppen förmedlar också musikaliska och koreografiska tjänster till kulturinstitutioner och fria grupper. Big Wind har sin hemvist i en lokal på Konstepidemin.

De fria teatergruppernas organisationer

Teatercentrum, TC, de fria teatergruppernas organisation

Teatercentrum är en rikstäckande intresseorganisation för fria teatergrupper i landet. För närvarande är 44 grupper anslutna, varav 7 finns i Göteborg och inom lokalavdelningen Teatercentrum Väst. Dessa är Teater Uno, Lilla Teatern, Masthuggsteatern, Teater Kolibri, Teater Jaguar, Dockteatern Sesam och Aktör.

Teatercentrum driver och genomför konstnärlig fortbildning, agerar kulturpolitiskt, är remissinstans för statliga utredningar och har kollektivavtal med Teaterförbundet. Verksamheten finansieras genom medlemsavgifter och bidrag från Statens kulturråd.

Teatercentrum Väst bildades under 2000 och har erhållit ett regionalt verksamhetsbidrag för 2001. Organisationen är under uppbyggnad och håller på att inrätta ett informationskontor med syfte att förbättra marknadsföring, information och publikarbete för de fria grupperna i Göteborg. Kontoret ligger i Manetens gamla lokaler på Pusterviksteatern.

FRIA DANSGRUPPER MED VERKSAMHETS BIDRAG

Vilka har verksamhetsbidrag

De tre koreografer som uppbär verksamhetsbidrag startade gemensamt dansgruppen Rubicon 1978 som var verksam till 1998. Gruppens medlemmar har därefter fortsatt var och en för sig som självständiga koreografer. Dessa är Gun Lund med E=mc², Gunilla Witt med Dans & Poesi och Eva Ingemarsson Dansproduktion. De två sistnämnda är knutna till scenen Atalante.

Beskrivning av fria dansgrupper med verksamhetsbidrag

E=mc²

E=mc² har två konstnärliga ledare: Gun Lund som är danskonstnär och Lars Persson som är konstnärlig idégivare och producent. Ensemblen består av ett tjugotal frilansdansare som engageras fortlöpande för varje föreställning. Gun Lunds målsättning är att på helårsbasis producera dansföreställningar av hög konstnärlig kvalitet, att upprätthålla en repertoar av äldre verk och att arbeta nyskapande. Ensemblen framför såväl soloföreställningar som stora scenverk. På repertoaren finns idag produktioner med upp till 14 medverkande. Man vill drabba göteborgaren i gemen med spännande utomhusföreställningar samt utveckla danskonsten genom scenexperiment som ifrågasätter det invanda, tänjer på scenkonstens gränser och ger åskådaren nya perspektiv på tillvaron. För närvarande finns ett tjugotal föreställningar på repertoaren varav de flesta kan ses av både barn och vuxna. Utomhusverken ”I gudars skymning” och ”Världens Tak” – Pamir i våra hjärtan” är gruppens mest kända föreställningar. E=mc² bedriver också danspedagogisk verksamhet. Gruppen har kontor och studio i fd sockerbruket i Klippan men har ingen egen föreställningslokal.

Eva Ingemarsson dansproduktion

Eva Ingemarsson är knuten till scenen Atalante som självständig koreograf. Hon gör som regel en helaftonsproduktion per år med olika dansare. Därutöver arbetar hon med andra koreografier i form av soloföreställningar, utomhusdanser, kortare gruppcoreografier med mera. Eva Ingemarsson arbetar med tydliga bilder i sina koreografier och har utvecklat en rörelsevokabulär med personligt uttryck. Drivkrafter för henne är att undersöka, utforska, pröva nya uttryck, former och platser och ställa frågor om dansen och dess förhållande till en publik och andra konstformer. Hennes föreställning ”The Frozen Ones” är ett resultat av ett flerårigt utforskande av hur dans, foto och video kan integreras i scenisk framställningen för att förstärka det sammantagna uttrycket.

Gunilla Witt Dans och Poesi

Gunilla Witt är, i likhet med Eva Ingemarsson, knuten till scenen Atalante som självständig koreograf och engagerar fridansare till sina produktioner. Hon har under flera år enbart arbetat med danssolon med utgångspunkt i kvinnokroppens förhållande till rummet, orden och världen. Gunilla Witts koreografiska arbete präglas av två grundläggande teman: koreografens och publikens placering och perspektiv i förhållande till den betraktande kroppen, samt mötet mellan det diktade och det dansade språket. Hon arbetar för närvarande med trilogiprojektet ”En man och en kvinna” vars första del är föreställningen ”Sov, tänker hon”. Gunilla Witt har för första gången skapat en koreografi med två medverkande, en manlig och en kvinnlig.

FRIA DANSGRUPPER MED PROJEKTBI DRAG

Beskrivning av fria dansgrupper med projektbidrag

Parkerad Rörelse

Parkerad Rörelse är en konstellation av dansarna Bronja Novak och Mette Wiik. De är sedan länge verksamma i stadens fria dansliv och har tillsammans hittills framfört barnföreställningarna ”Duo” och ”Detektiverna råvak och iik”, familjeföreställningarna ”Flamingo” och ”Ur Djur” samt vuxenproduktionen ”O”. Parkerad rörelse har ett sceniskt fantasifullt uttryck som också är konstnärligt högtstående. 1998 var gruppen den enda fria dansgrupp i Göteborg som erhö ll projektbidrag från Statens Kulturråd.

Art of Spectra

Dansgruppen Art of Spectra har under några år varit verksam med att utveckla en expressiv dansform med starka fysiska uttryck. Peter Svensson, koreograf för Art of Spectra, vill skapa dansföreställningar för ungdomar som fångar upp deras intresse för breakdanstraditionen samtidigt som den moderna fysiska fria dansen introduceras i samma föreställning. Föreställningarna ”Våld” och ”Claustrofobic skyline” utgår utorskande hur det är att vara ung idag. ”Claustrofobic skyline” kan karaktäriseras som en slags multimediaföreställning med dans, musik och bild i ett gränsöverskridande formspråk. Art of Spectra och Parkerad Rörelse var våren 2001 de enda dansgrupper i Göteborg som erhö ll projektbidrag från Statens kulturråd.

Minna Krook

Minna Krook är koreograf, dansare och pedagog. Hon har medverkat i olika dansuppsättningar och genomfört flera projekt som koreograf, bland annat familjeföreställningen "Jag vill bli mormor" och dans- och musikföreställningen "Vet ni vem jag är?" i samarbete med dansare och Göteborgs Evenemangsensemble. Hon har tillsammans med filmarna Sofie Lagergren och Mary Westermarck gjort dansfilmen "Rost" som visades på Göteborgs Filmfestival 1997.

Rödläppssång

Rödläppssång är en fridanskonstellation med dansarna och koreograferna Maria Mebius-Schröder, Luisa Denward och Veera Suvalo Grimberg. Tillsammans har man bland annat gjort barn- och familjeföreställningen "Pälsänglar". Alla tre har lång erfarenhet inom dansområdet och har medverkat i ett stort antal produktioner. De är också verksamma som barndanspedagoger.

Gungfly

Dansgruppen Gungfly, bildad 1999, består av sju yrkeserfarna fridansare. Den konstnärliga inriktningen rör sig i gränslandet mellan den moderna experimentella dansen och den mer renodlade jazzdans. Dansstyckena "Töst" och "Ekto Derm" i koreografi av Torbjörn Stenberg har getts som helaftonsföreställning i Göteborg och varit på turné i andra svenska städer samt i Bryssel.

Äckligt Kulturella Personers Sällskap

Äckligt Kulturella Personers Sällskap, AKPS är en förening för mixed media. Sällskapet gör dels rena dansföreställningar men också konstutställningar, performance, video- och datorkonst. Olof Persson är drivande kraft i AKPS och arbetar under 2001 med den tredje delen i det gränsöverskridande projektet "Fusion".

Andra danskonstellationer under de senaste åren

Det finns flera danskonstellationer som arbetat i projektform under de senaste tre åren, men som av olika anledningar inte är verksamma för närvarande. Gruppen SOMA Danspoesi har flyttat till Stockholm, Embla Dans & Teater är vilande och gruppen FAVAB är nedlagd.

De flesta dansare som ingått i dessa grupper medverkar vanligen i nya projekt med andra dansare och koreografer. Rörligheten på dansarnas arbetsmarknad är betydligt större än vad som är fallet inom det fria teaterlivet.

Nätverk för dansare

Dans i Väst

Dans i Väst är en västsvensk intresseorganisation för yrkesverksamma dansare. Man arbetar för att förbättra dansarnas arbetsvillkor och arbetsmarknad. Målet är att dansen ska synas mer i samhället och att fler åskådare, utövare och arrangörer ska få tillgång till dansen. Ärlegården vid Mariaplan i Göteborg är navet i verksamheten. I huset finns möteslokal, kontor för information och medlemservice, tränings- och repetitionsstudio. Dans i Väst dokumenterar uppgifter om medlemmarnas aktuella föreställningar och uppgifter om övrig dans i Västsverige. Vid halvårsskifter 2001 var medlemsantalet 85.

Dance Across Borders

Dance Across Borders, DAB, är ett internationellt nätverk för fristående professionella koreografer från Europa och USA. Nätverket som bildades 1995 genom ett gemensamt initiativ av koreografer i New York och Göteborg, omfattar idag ett 40-tal medlemmar i Sverige och i 13 andra länder. DAB har hållit fem större möten (events) i New York 1995, Amsterdam 1996, Göteborg 1997 och 2001 samt i Estland 2000. Dessutom har en rad gästspel och andra utbyten koreograferna emellan ägt rum. Tanken är att alla DAB-medlemmar skall vara beredda att stå som värdar för denna typ av utbyten.

Dansarnas dagliga träning

Dansarnas dagliga träning i Västsverige är en systerförening till Dans i Väst som organiserar den för dansare så viktiga dagliga träningen. Professionella klasser i nutida dans, jazz och balett arrangeras på Ärlegården, Dansforum och Balettakademin.